

– складнощі при укладанні договорів. Scrum в принципі не має на увазі наявність фіксованого бюджету і фіксованого технічного завдання, що ускладнює юридичне оформлення такого роду домовленостей;

– фахівці в цій сфері вважають дану методологію непридатною для роботи з державними замовленнями, а також абсолютно неробочою при низькій кваліфікації команди, занижених терміни робіт або бюджеті. У той час як інші підходи дозволяють завершити проект при подібних умовах, хоча і на низькому рівні;

– вузька спеціалізація методів. Так, наприклад, якщо використовувати Scrum при розробці сайтів, етапи дизайну і контенту вже будуть виходити за рамки методології і вимагати зовсім іншого підходу [4].

Використання Scrum допомагає компаніям реалізовувати найрізноманітніші проекти і ставати більш конкурентоспроможними. Метод орієнтований на зміни і постійний розвиток, а його гнучкість досягається за допомогою безперервної взаємодії учасників проекту один з одним. Серед його переваг, в першу чергу виділяється, орієнтованість і адаптивність. Метод дозволяє змінювати вимоги до проекту в будь-який час, щоправда це не дає гарантії того, що ці зміни будуть реалізовані.

Список використаних джерел:

1. Антикризисный маркетинг. Понятие, цели и задачи антикризисного маркетинга. URL: https://spravochnick.ru/marketing/antikrizisnyy_marketing/

2. Модель «Кеневин» – теория запутанности или новый инструмент решения задач? URL: <https://kachestvo.pro/kachestvo-upravleniya/instrumenty-menedzhmenta/model-kenevin-teoriya-zaputannosti-ili-novyuy-instrument-resheniya-zadach/>

3. What is Scrum? URL: <https://www.digite.com/agile/scrum-methodology/>

4. What Is Agile Scrum Methodology? URL: <https://www.businessnewsdaily.com/4987-what-is-agile-scrum-methodology.html>

Булах Т.М.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ТУРКМЕНИСТАНОМ

У 2021 р. виповнюється 26 років з часу визнання світовим співтовариством особливого правового статусу Туркменістану, який уперше в історії Генеральної Асамблеї ООН був наданий цій країні відповідно до Резолюції «Про постійний нейтралітет Туркменістану» від 12 грудня 1995 р.

Для азіатської країни, що стала після розпаду СРСР на шлях самостійного розвитку, його отримання є історичним феноменом.

З перших років незалежного розвитку Туркменістан виступає за рівноправне взаємовигідне співробітництво з усіма країнами, невтручання у внутрішні справи інших держав, ліквідацію зброї масового знищення, вирішення міжнародних конфліктів мирним шляхом і використання механізмів багатосторонньої взаємодії [4].

Нині 107 держав світу співпрацюють з Туркменістаном в сферах економіки і торгівлі. Винятково важлива роль Туркменістану в Центральній Азії обумовлена його значним сировинним потенціалом. За обсягами видобутку «блакитного палива» країна в першій десятці світового рейтингу і утримує третє місце в групі країн «Європа і СНД». У 2018 р. в Туркменістані видобуто 65 млрд куб. природного і попутного газу та понад 9,8 млн т. нафти і газового конденсату. Слід також зазначити, що Туркменістан – одна з країн з найнижчими цінами на бензин в регіоні.

Зовнішньоторговельний обіг Туркменістану 2018 р. склав 16,97 млрд дол США (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка зовнішньоторговельного обігу Туркменістану, млн дол.

Показник	2015	2016	2017	2018
Експорт	10,4	8,8	7,8	11,6
Імпорт	8,2	7,5	10,2	5,3
Сальдо	2,2	1,3	-2,4	6,3

Джерело: [1; 2]

Проведені реформи зовнішньоторговельної діяльності Туркменістану, позитивно вплинули на сальдо торгового балансу, сумарно склавши 6,3 млн долСША. Позитивне сальдо торгового балансу означає, що країна більше продала, ніж купила в 2018 р.

Як видно з табл. 1., 2018 р. експорт збільшився в порівнянні з 2015 р. роком на 10,3%. Проте значно знизився імпорт товарів в порівнянні з 2015 р. на 35,4%, тобто на третину. Зниження імпорту, це один із чинників збільшення обсягів золотовалютних резервів країни [1].

Основні країни, які увійшли в ТОП-5 торгових партнерів в експорті товарів Туркменістану: Китайська Народна Республіка, Італія, Афганістан, Туреччина, Об'єднані Арабські Емірати.

Торговий обіг з вищезазначеними країнами пролягом 2014–2018 рр. складає близько 80% від загальної кількості [5].

В структурі експорту Туркменістану переважає нафтогазова і нафтохімічна продукція (рис. 1).

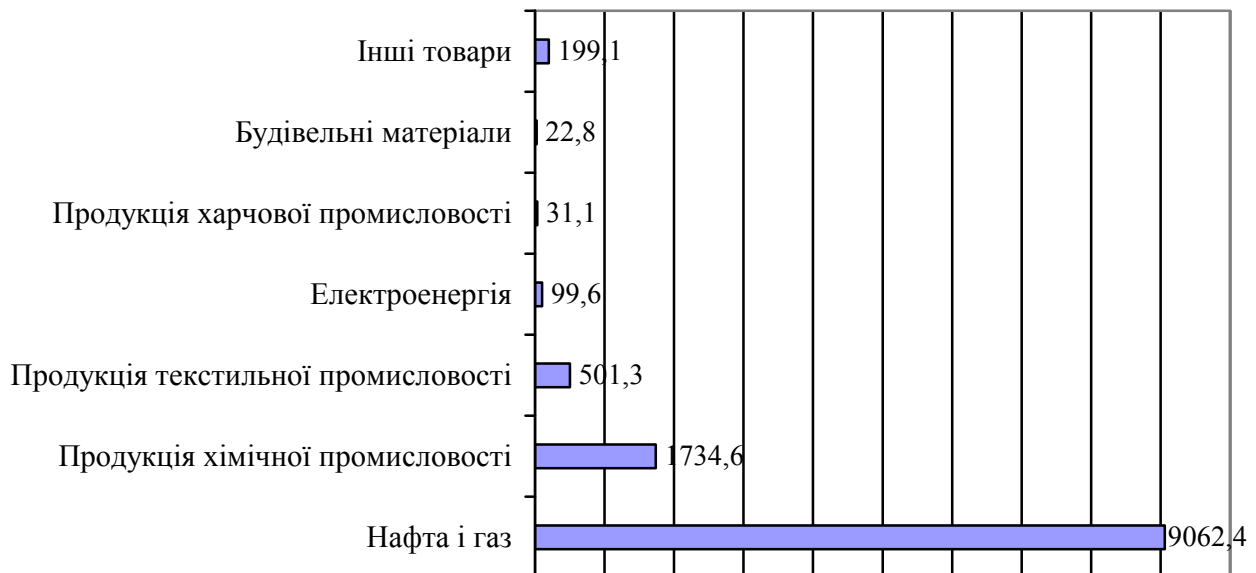

Рис. 1. Структура експорту Туркменістану, 2018 р., млн дол США

Джерело: [1; 5]

Туркменістан протягом 2018 р. експортував 35 млрд куб. природного газу і понад 6 млн т. нафти. За обсягами експорту газу країна на десятому місці в світі.

Приріст вартісного обсягу поставок за кордон виробленого в Туркменістані цементу склав 20,2 рази, килимів і килимових виробів – 5,5 рази, продуктів переробки овочів і фруктів – 3,5 рази, вовни – 36,1%, текстильних матеріалів – 22,9%, мінеральних добрив – 18,1%.

У квітні 2018 країна стала експортувати курячі яйця. На кінець 2018 р. період на зовнішні ринки було поставлено 79,4 млн шт. яєць на суму понад 3,8 млн дол США. Збереглася тенденція зростання експорту овочів. Так, за кордон було відправлено 9,6 тис. т. овочів на суму 9,7 млн дол США. Основну частку в цій групі займали помідори (89,4%).

Крім того, в 2018 р. в структурі експорту Туркменістану з'явилися нові товари. Так, обсяги поставок за кордон арматури склали понад 1,4 млн дол США. скла і виробів з нього - понад 3, 4 млн. дол США. Наведені показники свідчать про досягнуті результати у виконанні завдань щодо нарощування виробництва в країні експортоорієнтованої продукції [3].

Основні країни, які увійшли в ТОП-5 торгових партнерів в імпорті товарів Туркменістану в 2018 р.: Туреччина, Об'єднані Арабські Емірати, Китайська Народна Республіка, Німеччина, Російська Федерація.

Структуру імпорту складають турецькі будівельні матеріали і сантехніка, іранська пластмаса, кераміка, транспортні засоби (рис. 2).

Товарообіг з ОАЕ 2018 р. склав 4 млрд. дол США. Це одна з основних країн, звідки Туркменістан імпортує широкий асортимент товарів [1].

Італія заковує туркменські нафтопродукти. Туркменістан імпортує італійські меблі, сантехніку і т.д. У 2014-2018 рр. товарообіг Туркменістан-Італія склав майже 4 млрд дол США.

Афганістан – стратегічний партнер країни, з товарообігом 2,5 млрд дол США. Зміцнюючи зв'язку з Афганістаном, країна отримала надійного партнера, через територію якого можна здійснювати транзит вантажів і енергоресурсів. Туркменістан експортує в Афганістан нафтопродукти, електроенергію, продукти харчування, зерно, олію, а імпортує шкіряні вироби, горіхи, овочі і фрукти, транспортні засоби [3].

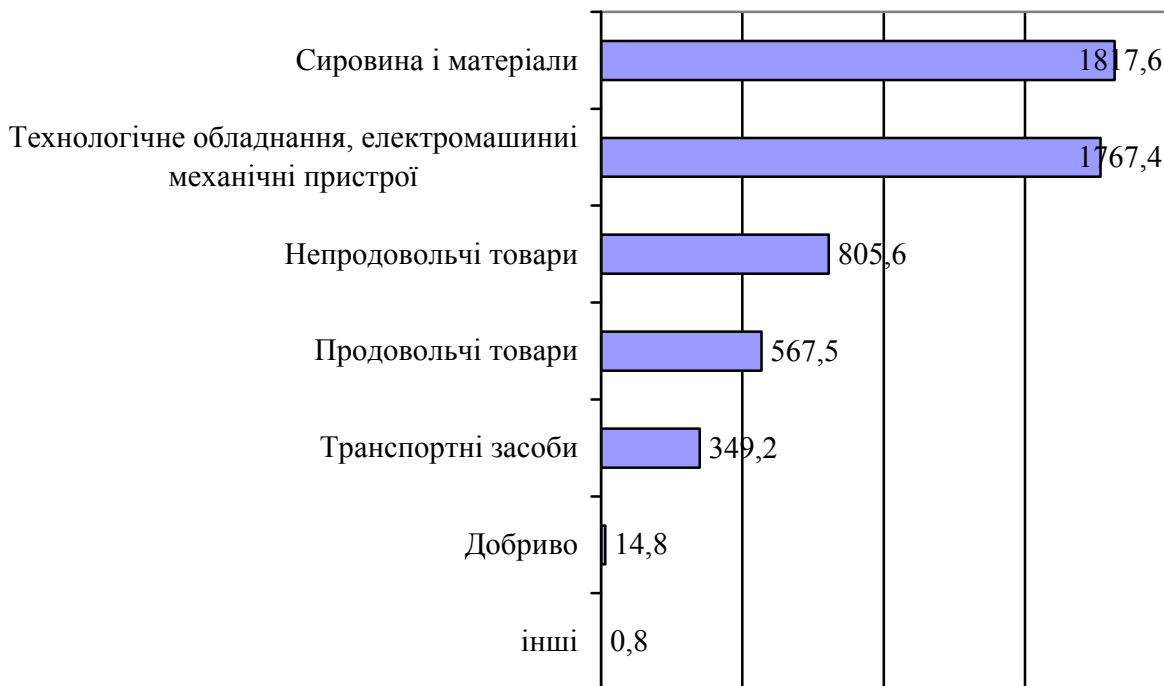

Рис. 2. Структура імпорту Туркменістану, 2018 р., млн дол США

Джерело: [1; 5]

Налагодження та підтримка зовнішньоторговельного співробітництва з Туркменістаном є особливо актуальним питанням і для України у контексті обмеження доступу до ринків країн СНД, куди до 2014 р. вивозилася приблизно третина українських товарів на експорт. Основними стратегічними орієнтирами зовнішньоторговельного співробітництва України з Туркменістаном є політика диверсифікації джерел енергетичної сировини, збут промислової та продовольчої продукції вітчизняного виробництва, українських передових технологій, наукових розробок, виконання інженерно-технічних робіт. Значний потенціал для нарощування експорту послуг України має ринок інформаційних послуг Туркменістану.

У свою чергу, Туркменістан зацікавлений у поставках українських технологій, продукції машинобудування, зокрема, енергетичного машинобудування, залізничного та автомобільного транспорту, металургійної продукції, електрообладнання тощо.

Таким чином, Україна і Туркменістан об'єктивно зацікавлені в розвитку двостороннього зовнішньоторговельного співробітництва, реалізації спільних програм та розробки механізмів їх реалізації, що дасть змогу країнам досягти позитивного економічного ефекту.

Список використаних джерел:

1. Импорт и экспорт Туркменистана. URL: <https://turkmenportal.com/compositions/650>.
2. Мировая экономика. URL: <http://www.ereport.ru/stat.php>.
3. Расширяется география внешней торговли Туркменистана. URL: <https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3028974.html/>.
4. Україна – Туркменістан: співробітництво в контексті зовнішньополітичних пріоритетів. URL: <https://uaforeignaffairs.com/uk/category/novini/ukrayina-turkmenistan-spivrobotnitstvo-v-konteksti-zovnishnopolitichnikh-prioritetiv/>
5. Что собой представляет экономика Туркмении. URL: <https://moneymakerfactory.ru/biznes-idei/ekonomika-turkmenii/>

Вельмирадов А.,
аспірант,

Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

РЕГУЛЮВАННЯ Й ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Інформаційна інфраструктура держави захищається на законодавчому рівні в частині виявлення, оцінки, запобігання і прогнозування загроз інформаційній безпеці через захист інформаційних ресурсів, протидії комп'ютерній злочинності, захисту персональних даних. Стандарт ІСО/ІЕС 27032 кібербезпеку розкриває як збереження конфіденційності, цілісності та доступності інформації у кіберпросторі (середовище, що виникає внаслідок функціонування на основі єдиних принципів і за загальними правилами інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем) [2]. Забезпечення безпеки в кіберпросторі варто розглядати двовекторно – з боку державного регулювання і з боку, власне суб'єктів господарювання, адже державно-корпоративна взаємодія в частині кібербезпеки ще потребує свого удосконалення.

Горбаченком С. доречно визначено напрямки, пов'язані із кіберпростором, які потребують досліджень й удосконалень:

1. Ефективна система державного регулювання кібербезпеки.
2. Умови обміну інформацією в он-лайн режимі в межах трикутника «органи державної влади – приватний сектор – громадянське суспільство» задля запобігання реальним та потенційним загрозам критичній інформаційній